

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

Norko (77)

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

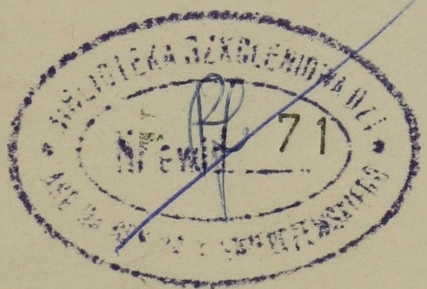
JAWNE

~~SECRET~~
~~SLUŻBOWEGO~~

Egz. Nr 1

**ZASADY I CECHY CHARAKTERYSTYCZNE MASKOWANIA
OPERACYJNEGO REALIZOWANEGO PRZEZ RODZAJE
SIŁ ZBROJNYCH, WOJSK I SŁUŻB**
(Rozszerzone tezy instrukcji)

(2)

~~SECRET~~ 42469
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. ....

Norko (77)

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

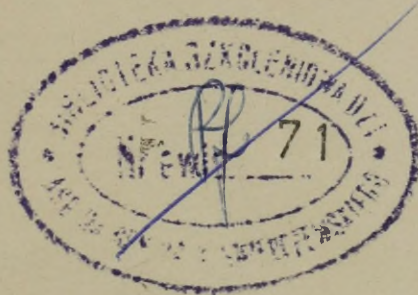
JAWNE

~~SECRET~~
~~SLUŻBOWEGO~~

~~SECRET~~

Egz. Nr 1

**ZASADY I CECHY CHARAKTERYSTYCZNE MASKOWANIA
OPERACYJNEGO REALIZOWANEGO PRZEZ RODZAJE
SIŁ ZBROJNYCH, WOJSK I SŁUŻB**
(Rozszerzone tezy instrukcji)

(2)

42469
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Dział Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. _____

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
in. gen. broni K. Świerczewskiego

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1969 roku
art. 89 ust. 2
(Dz.U. RP Nr 11 poz. 95)

JAWNE

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~

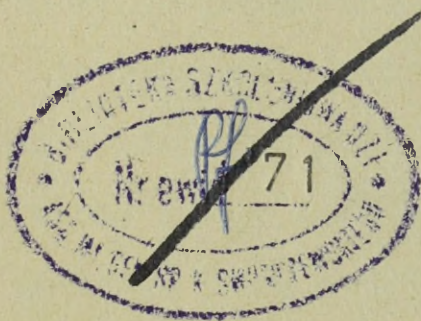
Egz.nr ....

1

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

"ZASADY I CECHY CHARAKTERYSTYCZNE MASKOWANIA OPERACYJNEGO
REALIZOWANEGO PRZEZ RODZAJE SIŁ ZBROJNYCH, WOJSK I SŁUŻB"

/Rozszerzone tezy instrukcji/

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biura Historii Specjalnych

Nr ewid.

~~XXXXXX~~ 42469

T R E Ś Ć

=====

№ 19.03 13.30

- I. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA. *Nosko*
- II. WOJSKA RAKIETOWE I ARTYLERII. *Sewandosh*
- III. LOTNICTWO OPERACYJNE. *Mallume*
- IV. WOJSKA OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ. *Zuhanski Maslej*
- V. WOJSKA INŻYNIERYJNE. *Meech i pastordu*
- VI. WOJSKA CHEMICZNE. *Nawelki*
- VII. WOJSKA ŁĄCZNOŚCI. *Jermalush*
- VIII. TYŁY. *Cygar*
- IX. WOJSKA OPK. *Uchanski*
- X. MARYNARKA WOJENNA. *Kelmeru*
- XI. WOJSKOWA SŁUŻBA WIEWNĘTRZNA. *Almisho*

№ 20.03

13.30.

- № Kowuareh
- " Wyleni } gij
- " Meech }
- " Cechanoni }
- " Maslej }

*Strat IV. Zasady i cele charakteryzujące maskowanie
operacyjne i realizowanego przez wojska w
73 2. wojny*

OGÓLNE ZAŁOŻENIA.

I. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA

Ogólne zasady

1. Podobnie jak osiągnięcie celu współczesnej walki, bitwy i operacji zależy od ścisłego współdziałania wszystkich rodzajów wojsk i sił zbrojnych, tak i osiągnięcie celu maskowania operacyjnego zależy od ich zorganizowanego wysiłku podczas wykonywania określonych zadań i przedsięwzięć maskowniczych.

2. Każdy rodzaj wojsk i sił zbrojnych spełnia w systemie maskowania operacyjnego określone zadania zmierzające do ukrycia bądź wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd.

Maskowanie rodzajów wojsk i sił zbrojnych prowadzi się zgodnie z ogólnym zamiarem maskowania operacyjnego, uwzględniając przy tym jego właściwości zwłaszcza demaskujące i specyfikę zadań, które dany rodzaj wojsk wykonuje.

3. Miejsce i rola danego rodzaju wojsk i sił zbrojnych w systemie maskowania operacyjnego zależy od jego miejsca w ugrupowaniu operacyjnym związku operacyjnego i charakteru zadań taktyczno-operacyjnych, które on wykonuje.

4. Cele i zadania maskowania rodzajów wojsk i sił zbrojnych wynikają przede wszystkim z celu i zadań prowadzonych działań bojowych i operacji oraz z ogólnego celu i zadań maskowania operacyjnego.

W maskowaniu rodzajów wojsk i sił zbrojnych obowiązują zasady, wymagania i założenia dotyczące w ogóle maskowania operacyjnego, przy pełnym uwzględnieniu specyfiki danego rodzaju wojsk, a zwłaszcza specyfiki sprzętu bojowego i wykonywanych zadań.

5. Maskowanie rodzajów wojsk i sił zbrojnych obejmuje szeroki kompleks przedsięwzięć natury organizacyjno-wykonawczej,

*waniu operacyjnego w pierwszej mierze decydującą rolę
dyscyplina i konsekwentne maskowanie oraz ciągłe
rehabilitacja maskowania bezpośredniego.*

technicznej i taktyczno-organizacyjnej, dotyczących wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd co do istoty zamiaru, położenia ilości i składu wojsk oraz obiektów o znaczeniu taktyczno-operacyjnym zarówno podczas przygotowania, jak i prowadzenia działań bojowych i operacji. *O skutkach maskowania*

3. Do głównych problemów organizacyjnych w zakresie maskowania rodzajów wojsk i sił zbrojnych należy zaliczyć:

- sprecyzowanie celu i zadań maskowania;
- wypracowanie decyzji /ustalenie sposobów/ maskowania;
- wyznaczenie odpowiednich sił i środków oraz czasu *over sposobu* wykonania przedsięwzięć maskowania;
- wyznaczenie bezpośrednio odpowiedzialnych za udział w planowaniu i wykonywaniu przedsięwzięć maskowania;
- ustalenie sił i środków oraz sposobów kontroli przedsięwzięć maskowania.

7. Zakres przedsięwzięć związanych z organizacją i wykonaniem zadań maskowania *operacyjnego* przez rodzaje wojsk i sił zbrojnych wymaga, aby stanowiły one integralny element dokonywanych ocen, przedstawianych meldunków, wypracowywanych decyzji i planowanych działań oraz uzgadnianych wspólnych działań w systemie maskowania operacyjnego. W każdej operacji i działaniach bojowych należy dążyć do ukrycia i wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd przede wszystkim co do tych sił i środków, które w danym zamiarze operacyjnym decydują o jego pełnym wykonaniu.

8. II. WOJSKA RAKIETOWE I ARTYLERIA

mit 1. Maskowanie operacyjne wojsk raketowych i artylerii ma na celu ukrycie ich działań oraz rozmieszczenia związków i oddziałów /pododdziałów/ raket i artylerii przed wszystkimi rodzajami rozpoznania nieprzyjaciela, wprowadzenia w błąd co do ich

operacyjnego
Problemy maskowania *operacyjnego* wojsk i sił zbrojnych:
zbrojnych: *lepsze należy rozpatrywać wg niesprzyjających*
obiektyw: - *ograniczenie mas i ilości; lepsze plany i*

rzeczywistego rozmieszczenia a tym samym utrudnienie użycia na nie broni jądrowej i innych środków rażenia oraz zmniejszenie ewentualnych strat. Z tego względu maskowanie operacyjne stanowi ważne ogniwo w obronie wojsk raketowych i artylerii przed bronią masowego rażenia i powinno być wykonywane w każdej sytuacji i we wszystkich rodzajach działań bojowych.

2. Zadaniem wojsk raketowych i artylerii w zakresie maskowania operacyjnego jest ukrycie lub wprowadzenie nieprzyjaciela w błąd co do ilości sił i środków wojsk raketowych i artylerii we wszystkich rodzajach działań.

Zadanie to osiąga się przez:

- zachowanie tajemnicy wojskowej;
- umiejętne wykorzystanie właściwości maskujących terenu oraz warunków ograniczonej widoczności /nocy/ do przesunięć i prac inżynierskich;
- przestrzeganie zasad maskowania radiowego, radiolokacyjnego, świetlnego i dźwiękowego;
- budowę pozornych rejonów ześrodkowania, rejonów stanowisk startowych i ogniowych oraz stosowanie dział /moździerzy, wyrzutni artyleryjskich/ i baterii wędrownych;
- wykonanie przesunięć pozornych zgodnie z planem maskowania operacyjnego;
- ograniczenie, a w niektórych wypadkach zakaz przeprowadzania wstrzeliwania;
- umiejętne wykonanie prac inżynierskich.

Papierza

desantowej lub przesunięć desantowej

3. Specyfika maskowania operacyjnego wojsk raketowych i artylerii jest ściśle uzależniona od sił i środków stosowanych przez rozpoznanie nieprzyjaciela.

(maskowanie)

- przeprowadzenie wojsk do i w rejonach operacyjnych lub do rejonu magazynu desantu bojowego
- zaprowadzenie mas i sprzętu do rejonu operacyjnego
- wprowadzenie operacji w rejonie (walki)
- obrona bojowa

Do zasadniczych przedsięwzięć charakteryzujących wymagania maskowania operacyjnego wojsk raketowych i artylerii zalicza się:

- maskowanie bezpośrednio oddziałów i pododdziałów wojsk raketowych i artylerii;
- maskowanie bezpośrednio oddziałów /pododdziałów/ przeznaczonych do ochrony związków /oddziałów/ rakiet operacyjno-taktycznych;
- maskowanie bezpośrednio oddziałów obrony przeciwlotniczej przeznaczonych do osłony związków /oddziałów/ rakiet operacyjno-taktycznych;
- prowadzenie sondowań atmosfery przez stacje meteorologiczne na całej szerokości działań frontu /armii/;
- wykorzystanie pojedynczych zabudowań do maskowania sprzętu o dużych gabarytach.

4. Szczegółowe zadania w zakresie maskowania operacyjnego wojsk raketowych i artylerii wynikają z ogólnego zamiaru oraz planu maskowania operacyjnego frontu /armii/. Podjęcie decyzji przez dowódcę frontu /armii/ o maskowaniu operacyjnym wojsk raketowych i artylerii poprzedza zwykle wysłuchanie meldunku propozycji szefa wojsk raketowych frontu /armii/. Szef wojsk raketowych i artylerii frontu /armii/ w swoich propozycjach dotyczących maskowania operacyjnego przedstawia sposób przegrupowania i maskowania operacyjnego wojsk raketowych i artylerii, liczbę rozmieszczenia pozornych rejonów ześrodkowania, rejonów stanowisk startowych, ogniowych oraz niezbędne siły i środki do wykonania zadania.

5. Szefostwo wojsk raketowych frontu /armii/ uczestniczy w opracowaniu planu maskowania operacyjnego przygotowując kalkulację sił i środków niezbędnych do realizacji zadań maskowania operacyjnego oraz przedstawia propozycje w tym zakresie.
6. Zakres przedsięwzięć maskowania operacyjnego wojsk raketowych i artylerii w okresie osiągania pełnej gotowości bojowej winien się ograniczać tylko do sporadycznych rekonfesansów pozornych rejonów alarmowych /przygotowaniu pozornych rejonów załadowniczych/. W okresie przegrupowania wojsk raketowych do rejonów wyjściowych /w okręgach przygranicznych do rejonu stanowisk startowych/ w miarę możliwości należy zajmować rejony pośrednie oddalone od rejonów wyjściowych o 15-20 km, a następnie pod osłoną nocy zająć właściwe rejony wyjściowe /o ile jest to konieczne/.

Podczas wejścia armii do bitwy i prowadzenia operacji zaczepnej wojska raketowe frontu /armii/ zajmując rejony wyjściowe /stanowisk startowych/ równocześnie rozpoznają i przygotowują 1-2 rejony zapasowe.

Istota maskowania operacyjnego wojsk raketowych i artylerii frontu /armii/ w okresie przegrupowania do rejonów wyjściowych i w czasie wejścia armii do bitwy polega na sprecyzowaniu:

- celu i zadania maskowania operacyjnego wojsk raketowych i artylerii;
- sposobów maskowania faktycznie istniejących związków oddziałów wojsk raketowych i artylerii;
- sposobu urządzenia pozornych rejonów ześrodkowania /czas, miejsce, siły i środki, wykonawca/;

- norm /wymiarów/ pozorowanych obiektów;
- miejsca i czasu oraz sposobu wykonania pozornego manewru artylerii /wykonawca/;
- sposobu maskowania ogniowego na pozornych odcinkach przełamania.

W operacji obronnej istota maskowania operacyjnego wojsk raketowych i artylerii frontu /armii/ różni się tylko wyznaczeniem dział /baterii/ wędrownych.

7. Ilość i rodzaj uzbrojenia, sprzętu bojowego przewidzianego do realizacji zadań maskowania operacyjnego wojsk raketowych i artylerii frontu /armii/ określa dowódca frontu wg propozycji szefa WRiA /armii/ wydzielając w tym celu pododdziały ze sprzętem z jednostek drugorzutowych lub zapasowych.
8. Maskowanie operacyjne wojsk raketowych i artylerii winno być systematycznie kontrolowane przez wydzielone w tym celu siły i środki /własne lotnictwo rozpoznawcze, śmigłowce względnie obserwacja naziemna/. Wyniki kontroli analizuje się, a w razie stwierdzenia niedociągnięć usuwa się je.

III. LOTNICTWO OPERACYJNE

1. Maskowanie operacyjne w lotnictwie operacyjnym ma na celu ukrycie stanu faktycznego lub wprowadzenie w błąd nieprzyjaciela w zakresie składu bojowego /ilości i jakości/, aktualnego bazowania oraz zamiarów wykorzystania w działaniach bojowych.
2. Zadania maskowania w lotnictwie operacyjnym wynikają z ogólnego celu maskowania, właściwości bojowych lotnictwa oraz zasad jego zastosowania bojowego i obejmują:
  - maskowanie w czasie pokoju składu bojowego - ilości i jakości sprzętu bojowego, poziomu wyszkolenia personelu, możli-

wości bojowych poszczególnych rodzajów lotnictwa, sposobów i właściwości wykonywania różnego rodzaju zadań bojowych, możliwości i sposobów dowodzenia, współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych;

- maskowanie sposobów, miejsc i czasu rozśrodkowania lotnictwa na lotniskach na terytorium kraju oraz przegrupowania na kierunek operacyjny;

- maskowanie składu bojowego, możliwości bojowych, bazowania w strefie frontowej /na kierunku operacyjnym/ lotnictwa operacyjnego, zamiaru jego wykorzystania przed i w trakcie operacji, systemu dowodzenia lotnictwem, środków i sposobów zabezpieczenia działań bojowych;

- maskowanie czasu, miejsca i sposobów rozpoznania zadań bojowych przez oddziały i związki lotnictwa operacyjnego w czasie operacji frontowych /zaczepnych lub obronnych/;

- maskowanie składu bojowego, możliwości bojowych, bazowania /manewru/ lotnictwa operacyjnego w trakcie prowadzenia operacji frontowych, a także zamiarów, czasu, miejsca i sposobów wykonywania kolejnych zadań bojowych przez lotnictwo.

3. W okresie pokojowym lotnictwo operacyjne /jego bazowanie, rodzaje sprzętu bojowego oraz szereg innych elementów/ w znacznym stopniu będzie rozpoznane przez nieprzyjaciela. Próby maskowania bazowania, sprzętu i szeregu innych elementów może jedynie przyczynić się do wznowienia penetracji przez npla. Maskowanie operacyjne w lotnictwie w pełnym zakresie rozpoczyna się od chwili rozśrodkowania lotnictwa na terytorium kraju i wyprowadzenia jego na kierunek operacyjny. Właściwością maskowania w lotnictwie operacyjnym jest stosowanie

jednoczesnego ukrywania faktycznych elementów lotniczych oraz stwarzania pozorów ich rozmieszczenia i pracy w poprzednich lub innych miejscach rozmieszczenia /bazowania/. Właściwości poszczególnych elementów lotniczych /lotniska, sprzęt, środki dowodzenia i zabezpieczenia/ wymagają do posiadania specjalnie przygotowanego sprzętu do maskowania oraz właściwej i systematycznej realizacji przedsięwzięć maskowania.

4. Zakres przedsięwzięć maskowania w lotnictwie operacyjnym jest bardzo szeroki /ukrywanie, pozoracja, a także działania i przedsięwzięcia demonstracyjne/ i powinny one być realizowane na wszystkich szczeblach dowodzenia. Każda decyzja dowódcy /na każdym szczeblu/do działań bojowych musi jednocześnie zawierać elementy maskowania.
5. Zakres i sposoby realizacji przedsięwzięć maskowania w lotnictwie operacyjnym od czasu osiągnięcia pełnej gotowości bojowej, poprzez okres przegrupowania /wyjście na kierunek operacyjny/ i działania bojowe w operacji zaczepnej i obronnej oraz szeregu innych operacji są w zasadzie podobne i obejmują:
  - ukrycie i pozorację bazowania;
  - ukrywanie składu bojowego /ilości i rodzajów sprzętu, jego możliwości bojowych, poziomu wyszkolenia personelu/;
  - ukrywanie faktycznych sposobów wykonywania zadań przez różne rodzaje lotnictwa i w różnych warunkach sytuacji bojowej;
  - ukrycie i pozorowanie pracy środków dowodzenia;
  - ukrywanie i pozoracja pracy środków zabezpieczenia;
  - demonstrowanie działań na określonych kierunkach w celu wprowadzenia w błąd nieprzyjaciela;

- ukrywanie czasu, miejsca i sposobu wykonywania zadań bojowych przez pododdziały, oddziały i związki taktyczne lotnictwa operacyjnego.

Wszystkie te przedsięwzięcia powinny być wykonywane różnymi /właściwymi dla każdego z nich/ sposobem, z wykorzystaniem różnego sprzętu do maskowania i różnych koncepcji - zamiarów ich wykonania.

Wielokrotne stosowanie tych samych środków i sposobów maskowania przekreśla sens maskowania i nie może przynieść zakładanych rezultatów.

6. Siły i środki do maskowania powinny być przygotowane w czasie pokoju i wchodzić w skład etatowy pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych lotnictwa operacyjnego.
7. Kontrola przedsięwzięć maskowania powinna być realizowana na ogólnie przyjętych zasadach i powinna stanowić stały element kontroli działań bojowych - wewnętrznej i przez szczebel wyższy.

IV. WOJSKA OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ

1. Celem maskowania operacyjnego realizowanego przez wojska obrony przeciwlotniczej jest:
  - zaskoczenie lotnictwa nieprzyjaciela ogniem i zakłóceniami;
  - wprowadzenie nieprzyjaciela w błąd co do rzeczywistego rozmieszczania sił głównych systemu OPL.
2. Powyższe cele maskowania operacyjnego wojska obrony przeciwlotniczej spełniają przez wykonywanie następujących zadań:
  - ukrywanie zasadniczych danych taktyczno-technicznych sprzętu bojowego i techniki znajdującej się na uzbrojeniu jednostek;
  - maskowanie ugrupowania i działalności bojowej sił i środków OPL;

- organizowanie pozornego systemu OPL;
  - maskowanie pracy systemów radioelektronicznych;
  - skoordynowanie łączenia elementów maskowania bezpośredniego z czynnościami maskowania operacyjnego;
  - udział w kontroli maskowania.
3. Ukrywanie zasadniczych danych taktyczno-technicznych sprzętu bojowego i techniki ma na celu niedopuszczenie do opracowania przez przeciwnika sposobów i metod eliminowania go z walki, a także skonstruowania urządzeń obezwładniających i niszczących rozpoznaną technikę. Ukrywanie stosuje się już w czasie pokoju, a odpowiedzialność za to ponoszą wszyscy dowódcy. Jedną z metod ukrywania jest dezinformowanie przeciwnika, polegające na ujawnianiu fałszywych danych o sprzęcie i technice bojowej.
4. Maskowanie ugrupowania wojsk OPL jest realizowane w ramach ogólnego planu maskowania operacyjnego z uwzględnieniem ich specyfiki. Ważnym przedsięwzięciem jest manewr, wykonywany skrycie i według jednolitego planu opracowanego dla całego systemu OPL frontu /armii/, uzupełniany maskowaniem bezpośrednim sprzętu i techniki bojowej. W tym celu wybiera się stanowiska główne, 2-3 zapasowe i pozorne. Przejście z jednego stanowiska na drugie odbywa się za zgodą przełożonego.

Maskowanie działalności bojowej oddziałów wojsk OPL polega na czasowym ograniczaniu /zabranianiu/ ruchu, ognia i zakłóceń, w interesie maskowania operacyjnego, a także dla stworzenia sobie lepszych warunków działania w czasie wykonywania zadania zasadniczego.

Maskowanie współdziałania wojsk OPL z własnym lotnictwem wykonuje się w celu niedopuszczenia do rozszyfrowania przez nieprzyjaciela stosowanych sygnałów i sposobów współdziałania.

Osiąga się to przez utrzymywanie w ścisłej tajemnicy obowiązujące sygnały współdziałania /"ja swój samolot"/, ustalone sposoby przelatywania własnych samolotów /uderzeniowych i rozpoznawczych/ przez system OPL oraz skrupulatne ich przestrzeganie i okresowe zmiany.

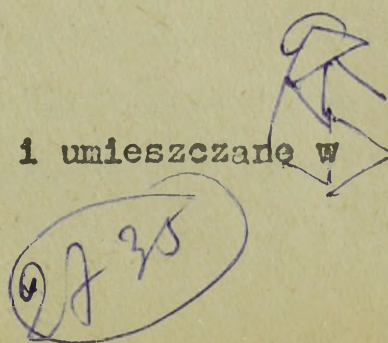
5. Pozorne rejony wojsk OPL tworzy się zgodnie z planem maskowania operacyjnego dla wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd co do rozmieszczenia sił głównych systemu OPL oraz zamiaru dowódcy ogólnowojskowego. Rozmieszczanie stanowisk pozornych powinno być zgodne z ogólnymi zasadami taktycznymi stosowanymi przy osłonie wojsk i obiektów. Powierzchnie pozornych stanowisk winny odpowiadać powierzchni zajmowanej przez rzeczywiste oddziały i pododdziały wojsk OPL. Do pozorowania stanowisk używa się makiety sprzętu bojowego lub zniszczonych i nienadających się do naprawy wyrzutni, armat, stacji radiolokacyjnych itp. W niektórych sytuacjach wyznacza się ze składu wojsk OPL wędrownie pododdziały mające zadanie prowadzić ogień ze stanowisk pozornych.

6. Maskowanie pracy systemów radioelektronicznych ma na celu niedopuszczenie do rozszyfrowania przez nieprzyjaciela systemu wykrywania celów powietrznych oraz stacji i sposobów naprowadzania rakiet przeciwlotniczych.

7. Szefostwo wojsk OPL frontu /armii/ bierze udział w planowaniu maskowania operacyjnego ustalając i proponując:

- cel maskowania operacyjnego realizowanego przez wojska OPL;
- zakres maskowania oraz konieczne siły i środki;
- sposób realizacji zadań maskowania;
- sposób kontroli wyników maskowania.

Zatwierdzone przez dowódcę frontu /armii/ i umieszczane w

A handwritten signature in blue ink, possibly reading 'S. J. 35', is enclosed in a blue oval. To the right of the signature is a small, hand-drawn diagram consisting of a triangle with a vertical line extending upwards from its top vertex, and a horizontal line extending to the right from its right vertex.

ogólnym planie maskowania operacyjnego zadania wykonywane przez wojska obrony przeciwlotniczej powinny się znaleźć w planie obrony przeciwlotniczej frontu /armii/ i skoordynowane z pozostałymi elementami planu.

8. W czasie pokoju i osiągnięcia pełnej gotowości bojowej, wojska OPL maskują przede wszystkim:

- ilość sił i środków przewidzianych do rozwinięcia w systemie OPK oraz ich stanowiska główne i zapasowe, a także sposób dowodzenia nimi;
- posiadane urządzenia /systemy/ radioelektroniczne przez:
  - dezinformowanie radioelektroniczne;
  - okresowe zakazy lub ograniczenie pracy środków radioelektronicznych;
  - pracę na ekwiwalenty anten;
  - skracanie do minimum czasu pracy nadajników;
  - pracę na niepełnej mocy w wyznaczonych kierunkach;
  - zakaz szybkiego przestrajaniania urządzeń;
- organizowane punkty /ośrodki/ dowodzenia, ich rozmieszczenie, wyposażenie techniczne i sposoby dowodzenia;
- sposoby współdziałania /z OPK, Mar. Woj., LO itp./.

9. W okresie przegrupowania wojsk do rejonów wyjściowych, wojska OPL maskują przede wszystkim swój ruch po drogach marszu. Natomiast w rejonach wyjściowych wykonuje następujące zadania maskowania:

- maskowanie ugrupowania i działalności bojowej;
- biorą udział w tworzeniu pozornych systemów OPL;
- prowadzą dezinformowanie radioelektroniczne;
- włączają część sił i środków OPL do istniejącego w tym obszarze systemu OPL frontu /armii/;

- organizują skryty system OPL.

10. W czasie wejścia frontu /armii/ do bitwy i w czasie jej trwania wojska OPL wykonują następujące zadania maskowania operacyjnego:

- maskują ugrupowanie i działalność bojową;
- biorą udział w tworzeniu pozornych systemów OPL:
  - rozmieszczanie makiet sprzętu i techniki bojowej;
  - organizacja pododdziałów "koczujących";
  - wykonywanie imitowanych /pozornych/ startów rakiet;
- organizują pododdziały dyżurne mające zadanie strzelania do samolotów, szczególnie rozpoznawczych, podczas gdy inne, zamaskowane prowadzą tzw. "nieme strzelanie" i otwierają ogień tylko za zezwoleniem przełożonego;
- prowadzą dezinformowanie radioelektroniczne;
- organizują skryte pole radiolokacyjne;
- maskują systemy radioelektroniczne;
- maskują system dowodzenia i współdziałania.

V. WOJSKA INŻYNIERYJNE

1. Celem zabezpieczenia inżynierskiego maskowania operacyjnego jest zapewnienie wykonania siłami wojsk inżynierskich oraz innych rodzajów wojsk i służb przedsięwzięć maskowniczych realizowanych w myśl zamiaru dowódcy dla wprowadzenia w błąd przeciwnika.
2. Zakres zadań maskowania operacyjnego wykonywanych przez wojska inżynierskie jest bardzo różnorodny. Wynika on z miejsca i roli, jaką wojska inżynierskie spełniają w określonych rodzajach działań bojowych i obejmuje ukrycie zamiaru zabezpieczenia inżynierskiego działań bojowych wojsk zgodnie z ogólnym celem maskowania operacyjnego.

Do zasadniczych zadań przy realizacji tego zamierzenia należą: wykonywanie prac związanych z ukryciem własnych sił i środków, wykonywanie skomplikowanych inżynierskich przedsięwzięć maskowniczych wymagających fachowego przygotowania bądź zastosowania specjalnego sprzętu, udziału w maskowaniu ruchu i rejonów rozmieszczenia wojsk, udział w rozbudowie pozornych rejonów rozmieszczenia wojsk, przygotowanie pozornych dróg i przepraw, udział w pozoracji ruchu.

3. Zabezpieczenie inżynierskie maskowania operacyjnego podobnie jak zabezpieczenie inżynierskie współczesnych działań bojowych jest realizowane przez wszystkie rodzaje wojsk i służb oraz wojska inżynierskie w tym również specjalne pododdziały maskujące.

Wojska inżynierskie z racji swego przygotowania i posiadania specjalnego sprzętu biorą udział w wykonywaniu bardziej skomplikowanych inżynierskich prac maskowniczych oraz wykonują podstawowe zadania związane z rozbudową i urządzeniem pozornych rejonów rozmieszczenia wojsk i obiektów inżynierskich.

Wymogiem wykonywanych różnorodnych przedsięwzięć inżynierskich w ramach maskowania operacyjnego jest konieczność spełnienia warunków maskowania przed współczesnymi środkami rozpoznania zastosowanymi kompleksowo przez przeciwnika.

Szczególnie trudne do ukrycia /zamaskowania/, a tym samym narażone na rozpoznanie i oddziaływanie nieprzyjaciela są kolumny ze sprzętem przeprawowo-mostowym i przeprawy oraz prace fortyfikacyjne wykonywane przede wszystkim przez oddziały i pododdziały maszyn inżynierskich i inne rodzaje wojsk.

4. Zakres przedsięwzięć wykonywanych przez wojska inżynieryjne wynika z ogólnego planu maskowania operacyjnego i zależy od posiadanych sił i środków inżynieryjnych, czasu na ich wykonawstwo oraz warunków terenowych.

Wojska inżynieryjne w ogóle a w tym oddziały i pododdziały maskowania w ramach zabezpieczenia inżynieryjnego wykonują: maskowanie obiektów o znaczeniu operacyjnym, maskowanie ruchu i manewru wojsk, rozbudowę pozornych rejonów rozmieszczenia i pozornych dróg przegrupowania wojsk oraz obiektów inżynieryjnych, a także wydzielają siły i środki do ożywienia, urządzają przeprawy pozorne o znaczeniu operacyjnym, wykonuje przedsięwzięcia związane z radiolokacyjną deformacją terenu i obiektów, prowadzą kontrolę skuteczności maskowania.

Szef wojsk inżynieryjnych na podstawie zamiaru dowódcy opracowuje wnioski dotyczące maskowania wojsk inżynieryjnych oraz możliwości udziału wszystkich rodzajów wojsk w tym wojsk inżynieryjnych w realizacji przedsięwzięć za zabezpieczenia inżynieryjnego maskowania operacyjnego. Wnioski powyższe muszą być zgodne z wnioskami dotyczącymi propozycji użycia wojsk inżynieryjnych w planowanej operacji.

5. Plan maskowania operacyjnego opracowuje zarząd /oddział/ operacyjny sztabu frontu /armii/ przy współudziale między innymi szefa wojsk inżynieryjnych.

Zasadnicze przedsięwzięcia i prace inżynieryjne wykonywane siłami wojsk inżynieryjnych ujmuje się w planie zabezpieczenia inżynieryjnego operacji w formie graficznej i tekstowej /legendy/. Podstawowe dane dotyczące zakresu,

sposobu i możliwości wykonania przedsięwzięć realizowanych siłami wojsk inżynieryjnych wstawia się do ogólnego planu maskowania operacyjnego.

6. Wojska inżynieryjne wykonują zadania maskowania operacyjnego głównie przez stosowanie przedsięwzięć organizacyjno-taktycznych oraz inżynieryjno-technicznych. Chodzi o mechanizację prac fortyfikacyjnych przy rozbudowie zasadniczych i pozornych rejonów rozmieszczenia wojsk, użycie specjalnych środków i sprzętu do wykonywania przedsięwzięć związanych z radiolokacyjną deformacją terenu i obiektów, wykonanie pozornych obiektów inżynieryjnych, udział w maskowaniu i pozorowaniu rejonów ześrodkowania wojsk, ruchu oraz manewru, udział w ożywieniu pozornych rejonów rozmieszczenia wojsk, niezbędny manewr etatowymi środkami maskowania.

Wyżej wymienione sposoby, jak też zakres maskowniczych przedsięwzięć inżynieryjnych będzie realizowany, zarówno w ramach osiagania gotowości bojowej wojsk w czasie ich przegrupowania oraz podczas prowadzenia zasadniczych rodzajów działań bojowych w myśl zamiaru dowódcy.

a/ W okresie osiagania pełnej gotowości bojowej wojsk:

- udział w maskowaniu obiektów w rejonach dyslokacji wojsk;
- udział w maskowaniu przesunięć wojsk do rejonów alarmowych;
- udział w maskowaniu obiektów w rejonach alarmowych.

b/ W okresie przegrupowania do rejonów wyjściowych i w rejonach wyjściowych:

- udział w maskowaniu dróg przegrupowania i rejonów ześrodkowania;

- urządzenie pozornych dróg i przepraw, ruchu wojsk oraz rejonów ześrodkowania.

c/ Podczas wejścia do bitwy i prowadzenia operacji:

- udział w maskowaniu zgrupowanie uderzeniowego w rejonach wyjściowych /rozmieszczenia/;
- udział w maskowaniu głównego kierunku uderzenia /wysiżku obrony/;
- udział w maskowaniu SD i BROT;
- udział w pozorowaniu rejonów rozmieszczenia wojsk i ich manewru w okresie organizacji działań, a także w toku prowadzenia operacji zaczepnej, jak też obronnej.

7. Różnorodność wykonywanych przedsięwzięć inżynierskich w ramach realizacji planu maskowania operacyjnego oraz posiadanie w składzie wojsk inżynierskich pododdziałów maskowania nakłada na wojska inżynierskie obowiązek ciągłego doskonalenia umiejętności organizacyjno-wykonawczych oraz techniczno-sprzętowych odpowiadających współczesnym wymogom maskowania.

8. Maskowanie operacyjne, ażeby spełniało swe zadanie musi uwzględniać formy i metody stosowane przez rozpoznanie nieprzyjaciela i stąd konieczność ciągłego oraz wszechstronnego sprawdzania aktualności i wiarygodności dokonanych przedsięwzięć maskowniczych.

Realizacja kontroli przedsięwzięć maskowania operacyjnego wymaga określenia ilości sił i środków niezbędnych do tego celu oraz ścisłej koordynacji wszystkich rodzajów i sposobów kontroli /rozpoznania/.

Kontrola wykonania przedsięwzięć i prac maskowniczych wykonywanych przez wojska inżynierskie powinny, doprowadzać do modernizacji form, sposobów i treści realizacji tych zamierzeń.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Normy wykonania zasadniczych prac inżynierskich w ramach maskowania operacyjnego.
2. Schematy pozornych obiektów inżynierskich.
3. Charakterystyka i zasady wykorzystania etatowych środków do maskowania operacyjnego.
4. Normy wykonania obiektów pozornych /uzbrojenie, sprzęt wojskowy, obiekty inżynierskie itp./ z materiałów podręcznych.
5. Zasady i sposoby prowadzenia kontroli inżynierskich przedsięwzięć maskujących siłami i środkami wojsk inżynierskich.

VI. WOJSKA CHEMICZNE

1. Udział wojsk chemicznych w maskowaniu operacyjnym ma na celu ukrycie lub wprowadzenie nieprzyjaciela w błąd i zmniejszenie strat w sile żywej i sprzęcie.
2. Cel ten osiąga się poprzez stosowanie w działaniach bojowych wojsk zasłon dymnych - maskujących, oślepiających i pozorowanych, w połączeniu z innymi przedsięwzięciami kompleksowego maskowania.

Stosowanie i wykonywanie zasłon dymnych maskujących i oślepiających należy do obowiązków dowódców ogólnowojskowych i rodzajów wojsk.

Wykonywanie zasłon dymnych pozorowanych, należy do zadań wojsk chemicznych.

Nie wyklucza się przy tym wykonywania ich przez inne rodzaje wojsk.

3. Do zadań wojsk chemicznych w maskowaniu operacyjnym w szczególności należy:
- zaopatrywanie wojsk w środki do zadymiania;

- organizowanie i wykonywanie zasłon dymnych pozorowanych;
- współudział w wykonywaniu zasłon dymnych przez inne rodzaje wojsk;
- wykonywanie prac związanych z ukryciem własnych sił i środków;
- kontrola realizacji zadań związanych z wykorzystaniem środków do zadymiania.

4. W wypracowaniu zamiaru /decyzji/ o maskowaniu operacyjnym, szef wojsk chemicznych armii /frontu/ w swoich propozycjach przedstawia:

- celowość i sposób maskowania dymami wojsk w okresie osiągnięcia pełnej gotowości bojowej, w okresie przegrupowania do rejonów wyjściowych, w działaniach zaczepnych i obronnych;
- rodzaje stosowanych zasłon dymnych;
- potrzebną ilość sił i środków do zadymiania;
- zadania dla wojsk dotyczące wykorzystania etatowych i nieetatowych środków do zadymiania;
- niezbędny czas i kolejność realizacji zadań;
- udział wojsk chemicznych w stosowaniu zasłon dymnych.

Po zatwierdzeniu propozycji przez dowódcę armii /frontu/ oficerowie szefostwa wojsk chemicznych armii /frontu/ opracowują plan zadymiania w sposób graficzny i opisowy na mapie planu maskowania operacyjnego oraz zarządzenie do maskowania dymami.

Zasłony dymne winny znaleźć szerokie zastosowanie w działaniach zaczepnych i obronnych.

5. W działaniach zaczepnych zasłony dymne mogą być wykonane w celu:

- ukrycia przegrupowania wojsk do rejonów wyjściowych i na rubież rozwinięcia oraz ześrodkowania sił i środków przed

- wprowadzeniem ich do walki;
- maskowania wykonywania przejść w polach minowych nieprzyjaciela i innych zaporach inżynierskich;
  - ukrycia rejonów przepraw desantowych i mostowych;
  - maskowania wprowadzenia do walki /bitwy/ drugich rzutów i odwodów;
  - oślepienia środków ogniowych i punktów obserwacyjnych przeciwnika;
  - maskowania szturmów na umocnione pozycje oraz działań bojowych desantów taktycznych;
  - pozorowania manewru wojsk.

Zasłony dymne należy stosować szczególnie podczas forsowania przeszkód wodnych, zwłaszcza przy silnie rozbudowanej obronie nieprzyjaciela. Stosować je należy na szerokim froncie, nie tylko na kierunku przepraw, ale również na kierunkach pozorowanych.

6. W działaniach obronnych zasłony dymne stosuje się w celu:
- maskowania prac obronnych;
  - oślepienia punktów obserwacyjnych, środków ogniowych i atakujących czołgów nieprzyjaciela;
  - maskowania manewru wojsk i jego pozorowanie.

VII. WOJSKA ŁĄCZNOŚCI

1. Głównym celem maskowania operacyjnego wojsk łączności jest ukrycie przed rozpoznaniem radioelektronicznym nieprzyjaciela własnych systemów łączności /głównie łączności radiowej, radiotelefonicznej i radioliniowej/ oraz ich uodpornienie na zakłócenia radioelektroniczne ze strony nieprzyjaciela, a także wprowadzenie w błąd nieprzyjaciela co do usytuowania

punktów dowodzenia, a tym samym danych dotyczących składu i działań bojowych naszych wojsk.

Maskowanie organizacji i pracy systemów łączności stanowi nieodłączną część składową maskowania radielektronicznego i musi być rozpatrywane jako jedna całość.

2. Do podstawowych zadań wojsk łączności w zakresie maskowania operacyjnego w zasadniczych rodzajach działań bojowych, należy:

- uniemożliwienie lub utrudnienie nieprzyjacielowi rozpoznania systemów łączności naszych wojsk;
- zapewnienie wymiany informacji w warunkach prowadzenia zakłóceń radiowych i radioliniowych przez nieprzyjaciela;
- dezinformowanie nieprzyjaciela w zorganizowanych relacjach łączności radiowej i radioliniowej własnych wojsk;
- pozorowanie radiowe rozmieszczenia i przesunięć punktów dowodzenia własnych wojsk oraz organizacja pozornych systemów łączności;
- prowadzenie dywersji radiowej w relacjach radiowych przeciwnika;
- maskowanie inżynieryjne węzłów, stacji i urządzeń łączności.

Wojska łączności nie są w stanie samodzielnie zapewnić ochrony własnych systemów łączności przed rozpoznaniem i oddziaływaniem nieprzyjaciela. Z tych też względów w ramach maskowania radielektronicznego jest niezbędny udział innych rodzajów wojsk, a mianowicie:

- jednostek rozpoznania radiowego w celu wykrycia środków rozpoznania i zakłóceń radiowych nieprzyjaciela;
- jednostek walki radioelektronicznej w celu prowadzenia zakłóceń i dezinformacji radiowej w systemie łączności nieprzyjaciela oraz osłony radioelektronicznej ugrupowania bojowego własnych wojsk;

- jednostek kontrwywiadu radioelektronicznego w celu wykrywania i niszczenia środków radiowych grup specjalnych nieprzyjaciela działających na naszym terytorium oraz dla kontroli pracy systemów łączności naszych wojsk;
- jednostek wojsk raketowych i artylerii lotnictwa i grup specjalnych w celu niszczenia wykrytych systemów rozpoznania radiowego i zakłóceń radiowych nieprzyjaciela;
- jednostek wojsk inżynierskich w celu wykonania specjalistycznych zadań w zakresie maskowania inżynierskiego węzłów, stacji i urządzeń łączności.

Do podstawowych wskaźników, określających efektywność /skuteczność/ wykonania zadań przez wojska łączności w ramach maskowania operacyjnego należy zaliczyć:

- natychmiastowość oraz szybkość i ciągłość wykonywania zadań;
  - możliwość wykonywania zadań w każdych warunkach terenowych i atmosferycznych;
  - zasięg oddziaływania pozorowania i dezinformowania radiowego przeciwnika - w granicach rozmieszczenia jego środków rozpoznawczych i środków łączności;
  - intensywność oddziaływania pozorowania i dezinformowania radiowego może być różna w zależności od posiadanych środków, małymi siłami i środkami można nasilać znacznie intensywność pozorowania i dezinformacji.
3. Do specyfiki wymagań w zakresie maskowania operacyjnego po linii wojsk łączności, należy:
- scentralizowane planowanie i kierowanie maskowaniem organizacji i pracy systemów łączności;
  - jednolitość zasad maskowania łączności w całych siłach zbrojnych;

- kompleksowość realizacji przedsięwzięć w zakresie maskowania łączności i w ogóle systemów radioelektronicznych;
  - ciągłość maskowania w czasie, przestrzeni i na wszystkich częstotliwościach;
  - ściśle powiązanie przedsięwzięć maskowania łączności z działaniami wojsk;
  - konsekwentne bezpośrednie maskowanie organizacji i pracy systemów łączności w każdych warunkach;
  - ograniczone możliwości maskowania operacyjnego organizacji i pracy systemów łączności /ponieważ muszą one częściowo pracować, aby zabezpieczyć dowodzenie wojskami/;
  - konieczność wykonywania zadań na rzecz wojsk łączności przez rozpoznanie radioelektroniczne, kontrwywiad radioelektroniczny, walkę radioelektroniczną oraz inne rodzaje wojsk /lotnictwo, wojska raketowe i artylerię, grupy specjalne i wojska inżynieryjne/;
  - zgranie pozoracji i dezinformacji radiowej z faktycznym działaniem systemów łączności własnych wojsk.
4. Wojska łączności w ramach maskowania operacyjnego wykonują przedsięwzięcia o charakterze pasywnym i aktywnym.

Szereg przedsięwzięć wykonywanych przez wojska łączności w ramach maskowania operacyjnego ściśle zazębia się z przedsięwzięciami maskowania bezpośredniego /granica między tymi przedsięwzięciami w wojskach łączności bardziej zaciera się niż to ma miejsce w zadaniach wykonywanych przez inne rodzaje wojsk/.

Zasadnicze przedsięwzięcia maskowania łączności /radioelektronicznego/.

- a/ Przestrzeganie ustalonych zasad pracy środków radiowych, radiotelefonicznych i radioliniowych na nadawanie:

- całkowity zakaz pracy środków radiowych i radioliniowych;
- zakaz pracy na nadawanie radiostacji krótkofalowych;
- zezwolenie na pracę środków radiowych, radiotelefonicznych i radioliniowych, zależnie od rodzaju działań bojowych, wytworzonej sytuacji i położenia wojsk.

b/ Przestrzeganie dyscypliny pracy środków radiowych i radioliniowych:

- eliminacja cech charakterystycznych pracy środków łączności i obsługa, które je eksploatują;
- organizacja kontroli radiowej na szczeblu taktycznym i operacyjnym, metodą ciągłej obserwacji, według harmonogramu lub dowolnego poszukiwania.

c/ Stosowanie różnych sposobów organizacji łączności radiowej i przydziału danych radiowych:

- częsta zmiana danych radiowych, w różnym dla każdego szczebla dowodzenia czasie;
- przekazywanie krótkich informacji pracą krótkimi sygnałami lub praca bez sygnałów rozpoznawczych;
- zwiększanie szybkości nadawania informacji, poprzez: skrócenie do minimum rozmów służbowych i stosowanie aparatury szybkopiszącej.

d/ Dezinformacja radiowa - organizowana w celu wprowadzenia nieprzyjaciela błąd:

- organizowanie pozornych węzłów łączności, sieci i kierunków radiowych;
- włączanie do rzeczywistych relacji pozornych korespondentów /węzłów/ i radiostacji;
- organizowanie pozornej wymiany korespondencji, prowadzonej w celu odwrócenia uwagi nieprzyjaciela od rzeczywistych relacji;

- nadawanie telegramów o treści pozornej;
  - stosowanie różnych metod i sposobów szyfrowania, kodowania i utajniania informacji;
  - stosowanie demonstracyjnej zamiany rodzajów pracy środków łączności na niektórych odcinkach frontu.
- d/ Realizacja przedsięwzięć ochrony łączności radiowej i radioliniowej:
- organizacja służbowych sieci radiowych;
  - przydział częstotliwości zapasowych i rezerwowych, z których korzysta się również w celach maskowania;
  - organizacja skrytych relacji /kanałów/ i dublujących relacji łączności;
  - nadawanie informacji równocześnie lub w różnym czasie oraz częściami na kilku częstotliwościach.
- f/ Maskowanie inżynieryjne elementów systemu łączności węzłów, stacji i urządzeń łączności obejmuje całość zamierzeń, przedsięwzięć i czynności mających na celu ukrycie faktycznego stanu i wprowadzenie w błąd nieprzyjaciela:
- metody i sposoby maskowania zależnie od szczebla dowodzenia i rodzaju sprzętu;
  - obiekty maskowania i sprzęt maskowniczy.

Udział szefa wojsk łączności /szefa łączności/ w wypracowaniu zamiaru /decyzji/, maskowaniu operacyjnym polega na przedstawieniu: ograniczeń w wykorzystywaniu środków radiowych i radioliniowych; możliwości wydzielenia sił i środków łączności do pozorowania i dezinformowania radiowego; struktury organizacyjnej pozorowanego systemu łączności.

5. Planowanie maskowania operacyjnego po linii łączności przebiega równolegle z planowaniem łączności do operacji, lecz wiele czynności z zakresu maskowania musi wyprzedzić działania wojsk i organizację systemu łączności.
6. Zakres i sposób realizacji przedsięwzięć maskowania operacyjnego przez wojska łączności zależą będzie od zadania związku operacyjnego; ogólnego zamiaru maskowania operacyjnego; prawdopodobnego zakresu i sposobów prowadzenia rozpoznania radiowego przez nieprzyjaciela; warunków terenowych, na którym planuje się prowadzić operację; czasu posiadanego na realizację zadań w zakresie pozorowania i dezinformowania radiowego; możliwości sił i środków przewidzianych do pozorowania i dezinformowania radiowego.

a/ Wykonywanie zadań w okresie osiągnięcia pełnej gotowości bojowej

W tym okresie należy uniemożliwić nieprzyjacielowi wykrycie systemów łączności wojsk operacyjnych przez zabronienie pracy na nadawanie krótkofalowych środków radiowych oraz ograniczenie pracy środków radiowych UKF i środków radioliniowych.

W miarę narastania napięcia międzynarodowego zwiększa się intensywność reżimu pracy środków radiowych stacjonarnego systemu łączności.

Niemniej istotną rolę spełnia tu kontrola radiowa, która ujawnia i niezwłocznie likwiduje naruszenia w zakresie ograniczeń w wykorzystaniu technicznych środków łączności. Jednocześnie kontrwywiad radioelektroniczny musi bezwzględnie i natychmiast likwidować środki radiowe wykorzystywane przez wywiad nieprzyjaciela działający na terytorium kraju.

b/ Wykonywanie zadań w okresie przegrupowania wojsk do rejonów wyjściowych i w rejonach wyjściowych

Jeśli przegrupowanie wojsk do rejonów wyjściowych odbywa się przed wybuchem wojny, wówczas wojska łączności realizują zadania analogicznie, jak w okresie osiągania pełnej gotowości bojowej.

W wypadku przegrupowania wojsk po wybuchu wojny, realizacja poszczególnych przedsięwzięć przez wojska łączności może ulec zmianom. Oprócz maskowania pracy systemów łączności wysiłkiem wojsk łączności należy skupić na wprowadzenie w błąd nieprzyjaciela co do rozmieszczenia zasadniczych elementów ugrupowania wojsk w pasie przegrupowania i w rejonach wyjściowych. Stąd też na czołowe miejsce wysuwa się pozorowanie i dezinformowanie radiowe.

c/ Wykonywanie zadań podczas wejścia do bitwy i prowadzenia operacji zaczepnej

W toku przegrupowania wojsk do rejonu wyjściowego i wejścia do bitwy ogranicza się pracę na nadawanie środków radiowych oraz ściśle przestrzega się maskowania bezpośredniego łączności.

W tym okresie wszelkimi dostępnymi siłami i środkami zwalcza i obezwładnia się systemy rozpoznania radiowego nieprzyjaciela. Jednocześnie organizuje się osłonę radioelektroniczną rozwinięcia własnych wojsk na kierunkach głównych uderzeń.

Równolegle prowadzi się dezinformację radiową, która powinna potwierdzić prawdziwość ruchów i rejonów rozmieszczenia pozornych obiektów ugrupowania zaczepnego. Wykorzystanie okreś-

lonych relacji łączności i sposoby przekazywania informacji dezinformujących nieprzyjaciela nie mogą odbiegać od zasad obowiązujących w tym okresie działań wojsk.

Skuteczność maskowania operacyjnego w toku operacji zaczepnej zależy w głównej mierze od systematycznie i konsekwentnie realizowanego maskowania bezpośredniego łączności. Wykorzystanie środków radiowych w oddziałach i związkach taktycznych pierwszego rzutu jest bez ograniczeń. Wprowadza się jedynie ograniczenia w pracy na nadawanie środków radiowych w oddziałach i związkach taktycznych znajdujących się w drugim rzucie lub odwodzie.

d/ Wykonywanie zadań w operacji obronnej

Szczególne wpływy na realizację zadań przez wojska łączności wywierają warunki, w jakich wojska przechodzą do bitwy obronnej i możliwości prowadzenia rozpoznania radiowego przez nieprzyjaciela.

Organizacja obrony bez styczności z nieprzyjacielem umożliwia zastosowanie w znacznym zakresie obok maskowania bezpośredniego łączności przedsięwzięć maskowania operacyjnego obejmujących pozorowanie i dezinformowanie radiowe. Przyjmuje się jako zasadę, iż rozpoznane węzły łączności i relacje łączności obeszwałniane przez nieprzyjaciela przekształca się w obiekty pozorne lub odwrotnie - niektóre pozorne węzły i relacje łączności wykorzystuje się do faktycznego zapewnienia dowodzenia wojskami.

W warunkach przechodzenia do obrony podczas operacji zaczepnej, celowe jest przynajmniej w początkowym okresie organizacji obrony wykorzystywanie i utrzymywanie łączności radiowej w rozpoznanych sieciach i kierunkach radiowych. Podtrzymuje

się żywotność niektórych pozorowanych węzłów łączności i relacji radiowych, zorganizowanych w ramach działań zaczepnych. Zakres i różnorodność maskowania organizacji i pracy systemów łączności będą stopniowo narastały w miarę upływu czasu.

Organizacja pozornych węzłów łączności punktów dowodzenia i relacji łączności radiowej i radioliniowej powinna z jednej strony wprowadzić w błąd nieprzyjaciela co do rozmieszczenia i działania podstawowych elementów ugrupowania obronnego, a z drugiej strony przejąć na siebie rozpoznanie i zakłócenia radiowe ze strony nieprzyjaciela, a tym samym zapewnić swobodę pracy rzeczywistych relacji łączności.

Dezinformowanie radiowe powinno rozproszyć wysiłki rozpoznania radiowego nieprzyjaciela oraz wprowadzić go w błąd co do zamiarów działania naszych wojsk. Należy je intensyfikować na sugerowanych kierunkach i rejonach działania wojsk.

Pozorowanie i dezinformowanie radiowe musi być ściśle powiązane z pozorowanym manewrem i rozmieszczeniem sił i środków ugrupowania obronnego. Prowadzi się je maksymalną ilością sił i środków z jednoczesnym stosowaniem manewru, aby zamaskować faktyczne przegrupowania, rozmieszczenie i zamierzenia wojsk.

Uzupełnieniem pozorowania i dezinformowania radiowego powinna być dywersja radiowa, której możliwości stosowania w operacji obronnej są stosunkowo dużo mniejsze aniżeli w operacji zaczepnej. Skuteczność działania dywersji radiowej osiąga się głównie podczas pomyslnego rozwoju kontrataków i przeciwdziałań naszych wojsk.

e/ Wykonywanie zadań w powietrzno-morskiej operacji desantowej

Realizacja zadań przez wojska łączności musi odpowiadać potrzebom maskowania operacyjnego w poszczególnych etapach powietrzno-morskiej operacji desantowej.

W rejonie ześrodkowania oraz załadowania wojsk obowiązuje całkowity zakaz pracy na nadawanie krótkofalowych środków radiowych. Natomiast ogólną zasadą maskowania pracy łączności radiowej UKF i łączności radioliniowej jest utrzymanie ilości i intensywności promieniowania w rejonie ześrodkowania morskich i powietrznych środków transportowych oraz wojsk desantu na normalnym poziomie pracy tych środków na tym obszarze.

Równoległe z maskowaniem pracy systemów łączności organizuje się pozorny system łączności z prowadzeniem w określonym czasie wymiany radiowej w pozornych rejonach ześrodkowania i załadowania wojsk.

Podczas przejścia desantu morzem /przelotu/ obowiązuje całkowity zakaz pracy na nadawanie środków radiowych. Szczególnego znaczenia zarówno w odniesieniu do desantu powietrznego jak i morskiego ma umiejętność intensyfikacji dezinformacji radiowej i walki radioelektronicznej w celu zdezorganizowania pracy rozpoznania radiowego nieprzyjaciela i odwrócenia jego uwagi od dokonywanego przejścia morzem /przelotu/.

W okresie załadowania i prowadzenia działań bojowych, łączność radiowa jest podstawowym środkiem dowodzenia wojskami desantu. Dlatego też szczególne znaczenie posiada wykonywanie wszystkich przedsięwzięć bezpośredniego maskowania pracy łączności radiowej oraz jej uodpornienie na zakłócenia ze strony nieprzyjaciela. Koordynacja pracy własnych systemów łączności musi zapewniać całkowite wyeliminowanie wszelkich możliwych

linijski między sieciami i środkami radiowymi poszczególnych rodzajów wojsk i sił zbrojnych, ponieważ w trakcie operacji może nie być warunków do operatywnej natychmiastowej interwencji z uwagi na ograniczoną ilość kanałów łączności.

f/ Wykonywanie zadań w operacji powietrzno-desantowej

Podczas operacji powietrznodesantowej, zakres i sposób realizacji zadań przez wojska łączności w ramach maskowania operacyjnego jest podobny, jak w powietrzno-morskiej operacji desantowej. Jeśli nie wykonuje się wszystkich zadań maskowania operacyjnego to jednak maskowanie bezpośrednio w łączności musi być szczególnie dokładnie zorganizowane i systematycznie kontrolowane.

Przelot desantu powietrznego należy dokładnie zgrać z pozorowaniem i dezinformacją radiową wykonywaną przez siły i środki związku operacyjnego, na kierunku którego następuje przelot nad linią frontu.

Pracę środków pozoracji i dezinformacji radiowej z zasady kanalizuje się w określonych rejonach lub na określonych kierunkach. Natomiast walką radioelektroniczną na korzyść desantu powietrznego prowadzi się większością posiadanych sił i środków na szerokim froncie.

7. Przygotowanie sił i środków łączności do maskowania

W celu przygotowania sił i środków łączności do maskowania operacyjnego w ewentualnym konflikcie zbrojnym, należy jeszcze w okresie pokoju wykonać szereg przedsięwzięć, jak:

- ciągła analiza systemów rozpoznania radioelektronicznego ewentualnego przeciwnika, zwłaszcza pod kątem wykrycia jego możliwości;

- opracowanie i systematyczne doskonalenie sposobów maskowania organizacji i działania systemów łączności, oraz sprawdzenie ich w ramach ćwiczeń;
- szkolenie oddziałów i pododdziałów łączności w zakresie bezpośredniego maskowania łączności oraz do pracy w ramach maskowania operacyjnego;
- przygotowanie i utrzymanie na wysokim poziomie wyszkolenia odpowiednich specjalistycznych pododdziałów do wykonywania zadań po linii łączności w ramach maskowania operacyjnego.

Możliwości wydzielenia sił i środków wojsk łączności do pozorowania i dezinformacji radiowej w ramach maskowania operacyjnego oraz ich przygotowanie do wykonywania organizacyjno-eksploatacyjnych.

Zasady wykorzystania i przygotowania sił i środków do wykonania zadań w ramach maskowania operacyjnego na rzecz wojsk łączności przez:

- pododdziały rozpoznania radioelektronicznego;
- oddziały i pododdziały walki radioelektronicznej;
- pododdziały kontrwywiadu radioelektronicznego;
- inne rodzaje wojsk /lotnictwo, WRiA, grupy specjalne itp./.

Wiele przedsięwzięć maskowania operacyjnego w zakresie łączności, ze względu na ich krótkotrwały przebieg i różne terminy realizacji może być wykonanych tymi samymi siłami i środkami. Użycie sił i środków łączności do wykonania specjalnych zadań w ramach maskowania operacyjnego powinno być tak zaplanowane, aby uniknąć zbędnych przegrupowań.

8. Kontrola przedsięwzięć maskowania organizacji i pracy łączności

Zarówno w okresie pokoju, a szczególnie w okresie wojny prowadzi się ciągłą kontrolę maskowania i pracy systemów łącz-

ności. Do najważniejszych przedsięwzięć kontroli w tej dziedzinie należy zaliczyć:

- systematyczną obserwację pracy środków radiowych, radiotelefonicznych i radioliniowych;
- sprawdzanie czy wojska przestrzegają ustalonych reżimów pracy;
- podejmowanie odpowiednich kroków w celu wyeliminowania wykroczeń w zakresie maskowania radioelektronicznego.

Odpowiedzialność szefów łączności wszystkich szczebli dowodzenia oraz dowódców oddziałów i pododdziałów łączności za maskowanie organizacji i pracy łączności, włącznie z prowadzeniem kontroli tego maskowania.

Obowiązki obsługa środków łączności w zakresie przestrzegania przedsięwzięć maskowania pracy łączności /rola głównych radiostacji sieci radiowych/.

Zadanie kontroli radiowej, organizowanej za pomocą specjalnych środków na szczeblu frontu i armii. Metody realizowania kontroli radiowej.

Udział kontrwywiadu radioelektronicznego w kontroli przestrzegania zasad maskowania pracy systemów łączności.

VIII. TYŁY

1. Celem ogólnym maskowania operacyjnego tyłów jest zabezpieczenie się od uderzenia środków napadu npla na oddziały, związki i urządzenia tyłowe oraz na sieć komunikacyjną, a zwłaszcza na przeprawy, stacje rozdzielcze, porty, lotniska zabezpieczenia materiałowego, a więc na te elementy, które zapewniają żywotność tyłów oraz ciągłość zabezpieczenia tyłowego wojsk.

2. Tyły w ramach maskowania operacyjnego mogą wykonywać następujące zadania:

a/ w działaniach zaczepnych:

maskowanie ruchu kolumn zaopatrzeniowo-ewakuacyjnych, rejonów zatrzymania i rozwinięcia pododdziałów, oddziałów i związków tyłowych charakteru wykonywanego zadania przez określone jednostki tyłowe, przepraw, stacji rozdzielczych i wyładowniczych, portów i przystani wyładowniczych oraz systemu kierowania i dowodzenia tyłami.

Jednocześnie tyły mogą współuczestniczyć wraz z innymi rodzajami wojsk i służb w organizowaniu rejonów pozorowanych, pozorowanego ruchu kolumn oraz pozorowanych przepraw. Układ sieci komunikacyjnej /dróg zasadniczych i pomocniczych/ powinien stwarzać dla npla sugestie, że urządzone pozorne rejony rozmieszczenia tyłów, przeprawy itp. są prawdziwe,

b/ w działaniach obronnych:

w ramach operacyjnego maskowania tyły powinny zapewnić warunki zabezpieczające przed rozpoznaniem npla miejsc gromadzenia zapasów /w rejonach i na rubieżach obronnych/, ruchu kolumn zaopatrzeniowo-ewakuacyjnych. Ponadto tyły w ramach maskowania powinny zapewnić swoim jednostkom wykonywanie przedsięwzięć związanych z zabezpieczeniem tyłowym kontrataków i przeciwuderzeń.

3. Przy organizowaniu maskowania operacyjnego tyłów należy mieć na uwadze specyfikę, jaka występuje w działalności jednostek tyłowych. Obiektami uderzeń środków rażenia npla mogą być wszystkie pododdziały, oddziały, związki i urządzenia tyłowe, a w tym nawet obiekty wojskowej służby

zdrowia pomimo, że chronione one są zgodnie z postanowieniami konwencji Haskiej i Genewskiej. Środki rażenia npla mogą być różne - od broni strzeleckiej do broni masowego rażenia włącznie.

Ujemne skutki uderzeń na tyły mogą mieć bardziej trwałe charakter aniżeli uderzenia npla na elementy ugrupowania bojowego wojsk. Z drugiej jednak strony tyły w zasadzie nie posiadają skutecznych środków obrony, a możliwości oddziaływania przeciwnika zarówno powietrznego, jak i naziemnego w porównaniu do drugiej wojny światowej są znacznie wyższe /brak ciągłego frontu, działania na kierunkach/.

4. Analizując wysiłek pracy transportu zaopatrzeniowo-ewakuacyjnego w toku działań bojowych można stwierdzić, że ruch na drogach dowozu i ewakuacji /armijnych i frontowych drogach samochodowych/ będzie w zasadzie ciągły zarówno w dzień, jak i w nocy. Intensywność tego ruchu może być różna zarówno co do okresów jak i kierunków. Dlatego też maskowanie powinno się odbywać nie przez wstrzymanie tego ruchu, a tylko przez świadome jego kształtowanie, które w sposób celowy będzie wprowadzać npla w błąd. Najtrudniejszym do ukrycia a jednocześnie niebezpiecznym ze względu na skupienie w jednym miejscu /rejonie/ dużej ilości transportu jest przeładunek. Analogiczna sytuacja występuje w czasie tankowania pojazdów mechanicznych w rejonach odpoczynków i w rejonach ześrodkowania. Dlatego też tego rodzaju przedsięwzięcia tyłów powinny być maskowane w pierwszej kolejności.

Wszystkie jednostki tyłowe muszą przestrzegać ściśle ustalonych zasad maskowania. Rejony zajmowane przez faktyczne jednostki tyłowe i po opuszczeniu przez nie mogą być odpowied-

nio urządzone i spełniać rolę rejonów pozornych.

Możliwości jednostek tyłowych nie zawsze będą pozwalały na wydzielenie specjalnych sił i środków do maskowania operacyjnego. Stąd też udział tyłów w tych przedsięwzięciach powinien przejawiać się m.in. przez: odpowiedni układ sieci komunikacyjnej, celowe natężenie lub zmniejszenie nasilenia ruchu środków transportowych na wybranych kierunkach czy też odpowiednie rozśrodkowanie tyłów w jednym rejonie, a zagęszczenie w innym itd.

Udział i racjonalne wyzyskanie sił i środków tyłów w maskowaniu operacyjnym dokonuje się na podstawie decyzji dowódcy i planu maskowania operacyjnego opracowanego przez sztab ogólnowojskowy. Szef tyłów na podstawie zamiaru dowódcy przedstawia propozycje udziału tyłów w maskowaniu operacyjnym w granicach posiadanych sił i środków, które na ten cel może wydzielić lub sposób wykorzystania specjalnie wydzielonych do tego celu sił i środków /do pozorowania pracy tyłów/.

- W planowaniu maskowania operacyjnego, które odbywa się w sztabie ogólnowojskowym w części dotyczącej tyłów bierze udział jeden z wyznaczonych oficerów sztabu tyłów. Prace te wykonuje on zgodnie z wytycznymi szefa tyłów /szefa sztabu tyłów/.

5. Zakres i sposoby realizacji przedsięwzięć maskowania operacyjnego przez tyły

W okresie osiągnięcia pełnej gotowości bojowej

W miarę możliwości rozśrodkowania urządzeń tyłowych, przewóz zapasów do rejonów alarmowych w godzinach nocnych lub w warunkach złej widoczności. W rejonach alarmowych zachowanie ścisłego reżimu pracy przy przestrzeganiu zasad maskowania.

W okresie przewidywania walk do rejonów wyjściowych
i w rejonach wyjściowych

Uspełnianie zapasów /tankowanie/, obsługa techniczna sprzętu w rejonach długiego odroczytku i w rejonach wyjściowych w nocy lub w warunkach złej widoczności. Przygotowanie w okresie podwyższonej gotowości obronnej podstawy bazy materiałowej w rejonie wyjściowym do działań /zwłaszcza artyleryjskiej i PZS/.

Podczas wejścia do bitwy i prowadzenia operacji zaczepnej ugrupowania tyłów może być podporządkowane warunkom maskowania i kryjoności, a więc rozkładanie niektórych elementów zabezpieczenia materiałowego poza kierunkiem głównego uderzenia, lecz tak aby były zachowane warunki /przez odpowiedni sposób sieci komunikacyjnej/ wymagane przy organizacji zabezpieczenia materiałowego tyłów. Ponadto możliwy jest udział wojsk drogowych i innych przy budowie przepraw pozornych. Dla utrzymania przeciwnik może być również dokonywany manewr drogowy, wykorzystując w tym celu drogi zapasowe i rezerwy.

W operacji obronnej z zasady oddziały i urządzenia tyłowe rozmieszcza się poza głównym wysiłkiem obrony. Ruch transportów i wszelkie prace przeładunkowe powinno się dokonywać w okresie nocy. Przy tym istnieje konieczność skrócenia cyklu przeładunkowego przez mechanizację prac przeładunkowych oraz konteneryzację i paletyzację ładunków.

IX. WOJSKA OPK

1. W odróżnieniu od innych rodzajów sił zbrojnych wojska OPK cechuje rozwinięcie sił i środków w okresie pokoju, stacjonarność ich ugrupowania bojowego /SD, lotnisk, RLP, dywizjonów ognio- i p. itp./ i olbrzymie nasycenie sprzętem radiotech-

nicznym. Dlatego też należy oczekiwać, że w warunkach dużych możliwości współczesnego rozpoznania znaczna część obiektów wojsk OPK będzie znana przeciwnikowi już w czasie pokoju.

Stąd też maskowanie operacyjne wojsk OPK ma szczególne znaczenie, jest zarazem kosztowne - ze względu na liczbę i rozmiary obiektów - i zarazem trudne, bowiem powinno być realizowane w takim czasie, aby przeciwnik nie zdążył jego wykryć do czasu rozpoczęcia działań wojennych.

2. Zasadniczym celem maskowania operacyjnego wojsk OPK jest:

- ukrycie lub wprowadzenie przeciwnika w błąd co do ilości sił i środków OPK, ich ugrupowania i rzeczywistych możliwości, organizacji systemu dowodzenia, stanu gotowości bojowej i planu użycia wojsk;
- zmniejszenie do minimum efektywności uderzeń przeciwnika na siły i środki wojsk OPK;
- rozproszenie wysiłku uderzeń lotnictwa przeciwnika na drugorzędne kierunki, obiekty i rejony.

3. Do podstawowych zadań maskowania operacyjnego wojsk OPK zalicza się:

- tworzenie pozornych lotnisk, stanowisk startowych i ogniowych, posterunków radiolokacyjnych, stanowisk dowodzenia i nowych rejonów ugrupowania bojowego;
- tworzenie pozornego systemu dowodzenia, radiolokacyjnego i łączności;
- wykonywanie pozornego manewru siłami i środkami wojsk OPK do drugorzędnych obiektów i rejonów;
- skryte wykonywanie przegrupowań wojsk do osłony nowych obiektów, rejonów i kierunków;
- przestrzeganie zasad maskowania reżimów pracy systemów i urządzeń radiotelegraficznych;

- maskowanie parametrów sprzętu bojowego, zwłaszcza nowych typów uzbrojenia;
- szerokie prowadzenie dezinformacji;
- stała kontrola z ziemi i powietrza maskowanych i pozorowanych elementów ugrupowania bojowego wojsk.

Wymienione zadania należy wykonywać zarówno w czasie pokoju, jak i działań wojennych. Jednak szczególne znaczenie ma skryte wyprowadzenie sił i środków OPK spod pierwszego zamasowanego uderzenia lotnictwa przeciwnika.

4. Do specyficznych wymagań w zakresie maskowania operacyjnego wojsk OPK zalicza się:

- centralizację planowania i koordynowania na szczeblu DW OPK, a realizację na szczeblu korpusu i oddziału OPK;
- oddalenie pozorowanych obiektów i elementów ugrupowania od ważnych obiektów przemysłowych, komunikacyjnych i innych niemniej niż 10-15 km, w celu uniknięcia zniszczenia ich bronią jądrową;
- szerokie wykorzystanie miejscowych sił i środków oraz wycofywanego z użycia sprzętu radioelektronicznego /RLS, radiostacje, samochody, ciągniki itp./.

5. W maskowaniu operacyjnym wojsk OPK wyodrębnia się maskowanie systemu dowodzenia i rodzajów wojsk /lotnictwo, wojska rakietowe i radiotechniczne/. Zakres przedsięwzięć i sposoby ich realizacji są różne. System dowodzenia wymaga szczególnego maskowania, zwłaszcza węzły łączności i stanowiska dowodzenia. Na szczeblu DW OPK powinno być jedno pozorne CSD, a na szczeblu korpusu - jedno-dwa pozorne SD korpusu i trzy-cztery PSD oddziałów. Pozorne SD należy rozmieszczać 5-30 km od rzeczywistych i wyposażać w następujący sprzęt:

- radiostacje dużej i średniej mocy, maszty antenowe;

- makiety radiostacji i samochodów specjalnych;
- siatki odbijające, odbijacze katowe itp.

W celu wprowadzenia przeciwnika w błąd co do rozmieszczenia rzeczywistych SD pozorne należy uruchamiać już w czasie pokoju w ramach ćwiczeń i szkoleń.

Lotnictwo myśliwskie jest trudne do maskowania ze względu na charakter współczesnych lotnisk. Oprócz maskowania pracy na rzeczywistych lotniskach i budowy na nich pozornych elementów należy budować lotniska pozorne w celu wprowadzenia przeciwnika w błąd co do faktycznej sieci lotniskowej. W rejonie obrony korpusu OPK powinno znajdować się 4-6 lotnisk pozornych, wyposażonych w odpowiednie środki łączności radiowej, systemy świetlne i radiolokacyjne oraz makiety samolotów, samochodów i urządzenia specjalne. Praca na lotnisku pozornym powinna być prowadzona tak jak na rzeczywistym. Również na lotniskach stałego bazowania, po ich opuszczeniu, należy prowadzić pracę, jak na lotnisku czynnym. Dlatego też manewr na lotniska zapasowe powinien być wykonany skrycie przy bezwzględnym zachowaniu ciszy radiowej.

Wojska raketowe i artyleria przeciwlotnicza szczególnie powinny być ukryte przed obserwacją z ziemi i z powietrza. Ponadto należy szeroko stosować pozorację dywizjonów ogniowych i innych elementów ugrupowania. W rejonach obrony korpusów OPK powinny być tworzone dwa-trzy pozorne rozmieszczenia oddziałów artylerii raketowej OPK oraz kilka pozornych rejonów rozmieszczenia pułków artylerii przeciwlotniczej. Każdy dywizjon ogniowy i techniczny powinien posiadać po jednym-dwa pozorne stanowiska startowe /techniczne/ rozmieszczone w odległości 4-5 km. od rzeczywistych.

Na pozornych stanowiskach należy imitować pracę bojową, dokonując dowozu rakiet i ich odpalanie przy pomocy ładunków wybuchowych.

Wojska radiotechniczne OPK powinny być maskowane w celu wprowadzenia przeciwnika w błąd co do rzeczywistego ich ugrupowania i możliwości wykrywania oraz naprowadzania lotnictwa myśliwskiego. Szczególne znaczenie ma przestrzeganie ustalonych reżimów pracy stacji radiolokacyjnych i środków łączności oraz prowadzenie dezinformacji radiolokacyjnej. Obok bezpośredniego maskowania rzeczywistych radiolokacyjnych posterunków należy budować pozorne, wykorzystując do tego celu również wycofane stacje radiolokacyjne. Na pozornych RLP powinny być również makiety systemów antenowych, kabin RLS, samochodów ciężarowych i specjalnych oraz środki maskujące i odbijacze kątowe. Na każdy rzeczywisty RLP powinno się tworzyć 1-2 pozorne w odległości 2-10 km na kierunkach najbardziej prawdopodobnych nalołów środków napadu powietrznego. Dezinformowanie radioelektroniczne powinno być realizowane przez specjalne pododdziały i grupy, wyposażone w odpowiedni sprzęt radiolokacyjny i środki łączności. Każdy taki pododdział /grupa/ powinien mieć wyznaczonych kilka stanowisk, które zajmuje zgodnie z obowiązującym planem sztabu korpusu OPK. W zakresie maskowania sił i środków rozpoznania i przeciwdziałania radioelektronicznego należy stosować przedsięwzięcia i zabiegi podobne, jak w wojskach radiotechnicznych. Jednak szczególną uwagę należy zwracać na maskowanie parametrów technicznych posiadanych stacji.

6. Maskowanie operacyjne planuje i koordynuje dowództwo wojsk OPK na podstawie dyrektywy MON dotyczącej organizacji obrony powietrznej kraju, a ujmującej również zagadnienia maskowania

operacyjnego. W planie maskowania operacyjnego określa się cele i zadania, główne przedsięwzięcia oraz sposób i czas ich realizacji, wydzielone siły i środki dla poszczególnych korpusów oraz sposób prowadzenia kontroli.

Dowództwa korpusów OPK i oddziały opracowują plany realizacji maskowania operacyjnego na podstawie wyciągu z rozkazu dowódcy wojsk OPK i zarządzenia sztabu w sprawie maskowania.

7. Kierowanie realizacją przedsięwzięć maskowania operacyjnego odbywa się z CSD DW OPK i SD korpusów. W okresie osiągnięcia podwyższonej i pełnej gotowości bojowej DW OPK nakazuje realizację przedsięwzięć z zakresu dezinformowania radioelektronicznego i rozwijania pozornych obiektów świadczących o zmianach w ugrupowaniu operacyjnym wojsk.

Korpusy OPK samodzielnie realizują przedsięwzięcia z zakresu maskowania operacyjnego dotyczące przede wszystkim maskowania własnych obiektów i urządzeń, organizacji pracy pozornych RLP, inspirowania otoczenia itp. Realizacja maskowania operacyjnego powinna być odpowiednio zgrana z wykonywaniem przedsięwzięć przegrupowywania wojsk OPK zarówno w czasie osiągnięcia pełnej gotowości bojowej, jak i w toku działań.

8. Siły i środki do maskowania, zwłaszcza różnego rodzaju makiety powinny być zawczasu przygotowane i dostarczone do odpowiednich związków taktycznych i oddziałów /z wyjątkiem wykonywanych we własnym zakresie/. W związku z olbrzymim zakresem maskowania operacyjnego wojska OPK powinny otrzymać dodatkowo:
  - pododdziały wojsk inżynierskich;
  - specjalne pododdziały pozorowania, dezinformacji, propagandy itp.

9. Kontrola realizacji przedsięwzięć maskowania dotyczy zarówno przebiegu wykonywanych prac, jak i ich jakości oraz efektów przestrzegania tajemnicy.

Kontrola jakości maskowania powinna być prowadzona systematycznie z ziemi i powietrza: wzrokowa, fotograficzna i radioelektroniczna. Szczególne znaczenie ma kontrola z powietrza, która powinna być prowadzona z samolotów i śmigłowców.

Załączniki:

1. Zestawienie potrzeb środków do maskowania typowych obiektów OPK.
2. Wykaz środków do maskowania i podstawowe ich dane.

X. MARYNARKA WOJENNA

1. Cel ogólny maskowania marynarki wojennej i cele szczegółowe w zasadniczych rodzajach działań bojowych.
2. Zadania maskowania Marynarki Wojennej w operacjach, systematycznych działaniach bojowych i w służbie bojowej.
3. Wymagania w zakresie maskowania Marynarki Wojennej ze względu na możliwości rozpoznania nieprzyjaciela, cechy demaskujące siły morskie oraz zadania wykonywane w toku operacji, systematycznych działaniach bojowych i służbie bojowej.
4. Zakres przedsięwzięć maskowania operacyjnego Marynarki Wojennej, obowiązki i kompetencje sztabów sił morskich przy opracowaniu zamiaru maskowania operacyjnego.
5. Planowanie maskowania operacyjnego, udział dowódców sił morskich i szefów służb.
6. Zakres i sposoby realizacji przedsięwzięć maskowania operacyjnego Marynarki Wojennej, a to:
  - a/ w okresie osiągnięcia pełnej gotowości bojowej /alarmowej i mobilizacyjnej/;

- b/ w okresie przechodzenia na system bazowania okresu wojennego;
- c/ podczas operacyjnego rozwijania sił do pierwszych operacji zaczepnych /obronnych/;
- d/ podczas prowadzenia połączonych lub samodzielnych działań bojowych:
  - operacji zaczepnej w celu obezwładnienia zasadniczych zgrupowań uderzeniowych sił nieprzyjaciela;
  - działania na komunikacjach morskich nieprzyjaciela;
  - obezwładnienia systemu bazowania sił morskich nieprzyjaciela;
  - operacji desantowej /morskiej i kombinowanej/;
  - operacji zaczepnej na kierunku nadmorskim, realizowanej wspólnie z wojskami frontu;
  - obrony wybrzeża w systemie OTK i opanowanego w toku działań zaczepnych /obrona komunikacji morskich, systemu bazowania i nadmorskiego skrzydła wojsk lądowych/;
  - obrony przeciwdesantowej.

7. Przygotowanie sił i środków maskowania.

8. Kontrola przedsięwzięć maskowania, realizowanych przez Marynarkę Wojenną.

Załączniki: - dokumenty planistyczne;
- dokumenty dyrektywne;
- dokumenty sprawozdawcze. } oddzielne wydawnictwo

XI. WOJSKOWA SŁUŻBA WEWNĘTRZNA

Wojskowa Służba Wewnętrzna współdziałając z dowództwem armii i frontu wykorzystuje środki kontrwywiadowcze:

1. W zakresie maskowania operacyjnego:

- uczestniczy w realizacji przedsięwzięć dezinformacyjnych wynikających z ogólnej koncepcji maskowania operacyjnego Sztabu Generalnego WP;
- wykorzystuje dostępne środki w kierunku rozpoznawania skuteczności przyjętych legend i ich utrwalania w środowiskach osób cywilnych i wojskowych, względem których stosowana jest legenda;
- informuje dowództwo o niedociągnięciach i mankamentach na odcinku przestrzegania zasad maskowania.

2. W zakresie maskowania radioelektronicznego:

- wykrywa i lokalizuje krótkofalowe urządzenia radioelektroniczne wykorzystywane przez grupy dywersyjno-rozpoznawcze;
- prowadzi kontrolę przestrzegania zasad maskowania radioelektronicznego;
- współdziała z dowództwem w lokalizacji naziemnych źródeł zakłócających radiolokacyjne systemy obrony plot SD armii i frontu.

3. W zakresie kontroli:

- uczestniczy aktywnie w realizacji kontroli przestrzegania dyscypliny maskowania;
- współuczestniczy w doskonaleniu przedsięwzięć maskowania operacyjnego.

Wsk. W 15.0001

Exz. nr 1-15-Bibl. Gł. OZS
Wyk. zespół oficerów
nr ks. pf-48/pf-130/WW.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WF
Archiwum Tadeusza Zaborów Specjalnych
Nr ewid. 1742469